

zaaknummer 2011 T 410 (4)

Advies van 6 november 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.J.A. Nijssen, advocaat te Leiden,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven rector van het internaat van de Karmelitessen van het
Goddelijke Hart van Jezus (hierna: 'het internaat') te [plaats].

1. De procedure

1.1. Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 9 november 2012. Op 16 januari 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van diaken [naam], kanselier van het Bisdom Haarlem-Amsterdam.

1.2. Op 25 september 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Nijssen.

Namens het Bisdom is verschenen diaken [naam].

2. De klacht

2.1. Klager is afkomstig uit een arm gezin. Toen klager ongeveer zes jaar oud was, werd zijn vader ernstig ziek. Moeder verbleef op dat moment in een rusthuis, zodat klager en zijn zus [naam] alleen achterbleven. Een tijdlang woonden ze alleen in het ouderlijk huis. De toeziend voogd die, naar achteraf later bleek, was aangesteld, bekommerde zich niet over hen. Na ongeveer een jaar kwamen de burens erachter dat de kinderen alleen woonden. De Kerk is er toen bij betrokken.

Klager is in het internaat geplaatst. Hij heeft vanaf zijn zesde tot zijn achtste jaar daar verbleven. Aangeklaagde was daar rector. Hij werd door de leerlingen aangeduid (en door klager ook aangesproken) als 'meneer pastoor'.

Op enig moment kreeg klager te horen dat zijn vader was overleden. Een paar dagen later maakte een oudere medeleerling daarover opmerkingen. Klager heeft toen deze jongen op het hoofd geslagen met een plank met daarin spijkers. De jongen raakte gewond, hij verloor – zo werd klager althans verteld – zijn linker oor.

Klager moest daarop bij aangeklaagde komen. Aangeklaagde zei dat klager een doodzonde had begaan en boete moest doen. Volgens aangeklaagde vertelde God hem dat klager vergeven kon worden wanneer hij alles zou doen wat aangeklaagde hem zei. Daarop droeg hij klager op om zich uit te kleden. Daarna moest klager aangeklaagde uitkleden. Aangeklaagde streelde het geslachtsdeel van klager waardoor klager een erectie kreeg. Aangeklaagde zei dat hij ‘de duivel uit klager zou zuigen’ en nam de penis van klager in zijn mond. Klager kwam klaar in de mond van aangeklaagde. Daarna moest klager hetzelfde bij aangeklaagde doen. Aangeklaagde kwam daarbij klaar in de mond van klager. Het sperma moest klager doorslikken. Klager moest hierna drie weken lang op dinsdagavond bij aangeklaagde langskomen. Bij die gelegenheden werd steeds op dezelfde wijze misbruik gepleegd.

2.2. Klager is begonnen aan een opleiding elektrotechniek. Deze heeft hij niet afgemaakt. Toen hij vijftien jaar was, heeft klager zich aangemeld voor de keuring beroepsmarinier. Daar is hij doorheen gekomen en heeft een contract voor zes jaar getekend.

Op zijn achttiende is klager getrouwd, uit dat huwelijk zijn een zoon en een dochter geboren. Na achttien jaar is het huwelijk gestrand. Na een paar jaar is klager opnieuw getrouwd. Klager heeft vier kinderen van zijn tweede vrouw erkend. Na vijftien jaar is ook dit huwelijk beëindigd. In 2004 is klager getrouwd met zijn huidige echtgenote.

In 1974 is klager een [bedrijf] begonnen. In 2009 heeft klager deze moeten beëindigen, mede vanwege gezondheidsklachten. Klager heeft meerdere malen een hernia gehad en lijdt aan de ziekte van Paget, een reumatische botaandoening.

Klager heeft nooit hulp gezocht om tot verwerking van het misbruik te komen omdat hij van mening is dat erover praten het niet beter maakt. Wel heeft hij tussen 1983 en 1986 een boek geschreven over zijn ervaringen op het internaat.

Door het misbruik heeft klager een sterke aversie tegen het geloof ontwikkeld. Klager heeft bovendien lang niet geweten wat ‘normaal’ (onder meer seksueel) gedrag was. Bovendien is hij altijd bang geweest voor fysiek contact met kinderen.

2.3. Klager wenst erkenning van de gebeurtenissen, zodat hij deze kan verwerken. Het is voor klager belangrijk dat (ook financieel) spijt wordt betuigd. Klager vindt bovendien dat zijn verhaal kan bijdragen aan waarheidsvinding en mogelijke andere klachten kan ondersteunen. Klager vindt het belangrijk dat bekend is wat er heeft gespeeld en mogelijk nog speelt, zodat toekomstig misbruik kan worden voorkomen.

3. De reactie

3.1. Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Diaken [naam] wijst erop dat klager eerder een klacht met betrekking tot dezelfde gebeurtenissen heeft ingediend tegen de pastoor van [kerk]. In een eerdere zitting van de Klachtencommissie is gebleken dat het misbruik niet door de betreffende pastoor is begaan, doch beweerdelijk door aangeklaagde. Het verhaal van klager is zeer gedetailleerd, behalve op het punt van de identiteit van degene die het misbruik zou hebben begaan terwijl klager deze persoon jarenlang moet hebben

gekend. Het verhaal komt de diaken mede daarom wat onsamenhangend over. Hij hoopt dat klager tot voldoende helderheid komt. Ten aanzien van aangeklaagde zijn geen andere klachten bekend en evenmin komt zijn naam voor op de lijst van de commissie Deetman.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

4.4. In de thans voorliggende zaak zijn onvoldoende feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager kunnen ondersteunen. Er zijn geen andere klachten tegen aangeklaagde of meldingen over misbruik door hem gepleegd bekend. Ook overigens is niets voorhanden dat de klacht van klager kan ondersteunen.

4.5. Gelet daarop moet de Klachtencommissie vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisdom Haarlem-Amsterdam de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 6 november 2013 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom, voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. M.J.C. van Leeuwen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.